Bylo nás pět

<u>Autor</u>: Karel Poláček
<u>Literární žánr</u>: román
<u>Literární druh</u>: epika

• <u>Časoprostor:</u> 19. – 20. století, Rychnov nad Kněžnou

Kontext autorovy tvorby (v jakém období působil): 1. polovina 20. století

• Kompozice: chronologická

Životopis autora

Novinář, spisovatel, redaktor

- Narodil se do českožidovské rodiny
- Studoval na právnické fakultě Karlovy univerzity, ale nedokončil zkoušku
- Organizoval studentské loutkové divadlo v Rychnově
- Po návratu z první světové války pracoval jako úředník
- Významná díla: Okresní město, Bylo nás pět, Muži v offsidu
- Další díla: Muži v ofsajdu, Okresní město

Formální znaky

- Autor vzpomíná na své dětství na maloměstě
- Román napsal krátce před odchodem do Terezína

Postavy

- Petr Bajza: hlavní postava, vypravěč, veselý rošťák, inteligentní
- Tonda Bejval: Petrův spolužák, má bláznivé nápady, namyšlený
- <u>Čenda Jirsák:</u> je věřící, jeho koníčky je sbírat hříchy ze zpovědi
- Pepa Zilvar: pochází z chudobince, kouří

Jazykové prostředky

Spisovný jazyk, ich-forma, dílo je rozděleno na oddíly, které jsou vyznačeny graficky

Témata: Karikatura konvenčního světa dospělých

Motivy: Obraz maloměsta, laskavý humor

Typy promluv

Převažují dialogy, dialogy mezi kamarády

Tropy a figury

Hromadění souřadně spojených vět ("a skákal a silně štěkal a točil se dokola")

Ondrášek Marek

Obsah díla

Vypráví nám o svých vztazích s rodiči nebo služebnou, pro něj skoro sestrou, Kristýnou. O problémech ve škole a o chlapeckých dětských starostech a bojích. Dozvídáme se například o jejich odpoledních činnostech, jimiž si krátí dlouhou chvíli, nebo o boji proti bandě chlapců z jiné vesnice. V poslední části knihy je hlavní hrdina nemocen, a my se dočítáme o jeho blouznivých snech. Během těchto se podívá do jedné z exotických zemí, odkud jeho otec bere do krámu některé zboží. Je zde i se svými kamarády a zažívají podobná (ale mnohem větší dobrodružství) jako doma, na vesnici.

Další autoři působící v tomto období (1. polovina 20. století)

- Bohumil Hrabal Slavnosti sněženek, Ostře sledované vlaky
- Ota Pavel Smrt krásných srnců
- Karel Čapek Bílá nemoc, Matka
- Erich Maria Remarque Na západní frontě klid
- George Orwell Farma zvířat, 1984
- Antoine de Saint-Exupéry Malý princ
- Romain Rolland Petr a Lucie
- Ernest Hemingway Stařec a moře
- <u>G. B. Shaw</u> Pygmalion